

Для коментарів чи іншого зворотного зв'язку заповніть форму:  
[форма зворотного зв'язку щодо цієї версії настанови](#)

Версія цього документу для друку: <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/2918?id=ebm00961&format=pdf>

Настанови на засадах доказової медицини.  
Створені DUODECIM Medical Publications, Ltd.

# Настанова 00961. Функціональні серцеві шуми у дорослих

Автор: Juhani Airaksinen

Редактор оригінального тексту: Anna Kattainen

Дата останнього оновлення: 2017-03-08

- Щодо шумів при аускультатії серця в дітей див.

ГНАСТАНОВА  
L00584 [Серцеві шуми у дітей]

## Основні положення

- До функціональних шумів відносяться
  - шуми фізіологічного походження
  - непостійні шуми, які виникають внаслідок гемодинамічно незначимих вад серця.
- Функціональні шуми, викликані пришвидшеним кровотоком, часто зустрічаються у молодих осіб.
- Лихоманка, анемія, тахікардія і тонка або плоска стінка грудної клітки можуть призводити до збільшення інтенсивності звуків і вони можуть нагадувати шуми при клапанних вадах серця.
- Для функціональної природи шуму характерні наступні ознаки:
  - короткий ранньо- або середньосистолічний шум 1–2 ступеню
  - місце найкращого вислуховування знаходиться по лівому краю грудини
  - систолічний шум вигнання в ділянці вислуховування клапана легеневої артерії
  - нормальний другий тон (немає стійкого розщеплення)
  - інші аускультативні патологічні феномени відсутні

- добра переносимість фізичних навантажень, нормальна ЕКГ і рентгенограма органів грудної порожнини.
- Не слід визнавати шум функціональним без повного обстеження пацієнта.
  - За потреби для підтвердження діагнозу слід провести ехокардіографічне обстеження [настанова 00054] [Ехокардіографія як метод...].
- Діастолічні шуми завжди мають органічну причину, яка, проте, може бути гемодинамічно незначимою.

## Систолічний шум вигнання на легеневій артерії

- Найбільш поширений функціональний шум
- Вислуховується в другому або третьому міжребер'ї зліва
- Інтенсивність шуму, зазвичай, відповідає 1–2 ступеню із 6-ти можливих.
- Ранньосистолічний
- Закриття клапану легеневої артерії не відстрочене і розщеплення серцевого тону посилюється на вдиху. Систолічне клацання не вислуховується.
- Ехокардіографічне дослідження, зазвичай, не потрібне.

## Аортальний шум вигнання

- Шум потоку, що походить з аорти і нагадує шум потоку на легеневій артерії
  - У молодих осіб
  - Вислуховується в ділянці аортального клапану
  - Посилюється після інтенсивного фізичного навантаження внаслідок збільшення ударного об'єму крові
- Шум, пов'язаний з кальцифікацією аортального клапана
  - У пацієнтів старшого віку
  - Нагадує шум при аортальному стенозі [настанова 00087] [Найбільш поширені типи к...] (може вислуховуватись систолічне клацання).
  - Гемодинамічно значимий аортальний стеноз або інші ознаки, що вказують на аортальний стеноз — відсутні.

- Для диференціального діагнозу часто використовують ехокардіографічне дослідження.

## Шум Стіла

- Часто зустрічається у дітей і продовжує вислуховуватись в підлітковому віці
- Середньосистолічний, музичний (вібруючий), за інтенсивністю, як правило, відповідає 2/6
- Як правило, найкраще вислуховується в сидячому положенні пацієнта в 3<sup>му</sup> або 4<sup>му</sup> міжребер'ї по лівому краю грудини

## Венозний “шум дзиґи”

- У дітей та молодих осіб
- Вислуховується як тривале дзижчання на шиї та в надключичній ямці, більше справа
- Зникає при натисканні на внутрішню яремну вену або в положенні пацієнта лежачи на спині. Гучніше на вдосі.

## Настанови

- [Настанова 00584](#). Серцеві шуми у дітей.
- [Настанова 00054](#). Ехокардіографія як метод діагностики амбулаторних пацієнтів.
- [Настанова 00087](#). Найбільш поширені типи клапанних хвороб серця у дорослих і пов'язані з ними шуми.

Авторські права на оригінальні тексти належать Duodecim Medical Publications, Ltd.  
Авторські права на додані коментарі експертів належать МОЗ України.  
Published by arrangement with Duodecim Medical Publications Ltd., an imprint of Duodecim Medical Publications Ltd., Kaivokatu 10A, 00100 Helsinki, Finland.

---

Ідентифікатор: ebm00961    Ключ сортування: 004.010    Тип: EBM Guidelines

---

Дата оновлення англomовного оригіналу: 2017-03-08

---

Автор(и): Juhani Airaksinen    Автор(и) попередніх версій статті: Markku Ellonen    Редактор(и): Anna Kattainen    Helena Kervinen  
Лінгвіст(и)-консультант(и) англomовної версії: Kristian LampeMaarit Green    Видавець: Duodecim Medical Publications Ltd  
Власник авторських прав: Duodecim Medical Publications Ltd

---

Навігаційні категорії  
EBM Guidelines    Cardiology

---

Ключові слова індексу

mesh: pulmonary ejection sound   mesh: ejection murmur   mesh: venous hum   mesh: diastolic murmur   mesh: Aortic Valve  
mesh: aortic ejection sound   mesh: Brachiocephalic Trunk   mesh: Pulmonary Valve   mesh: physiological murmur  
mesh: Aorta   mesh: turbulence   mesh: innocent heart murmur   mesh: Heart Murmurs   mesh: Still's murmur  
mesh: Heart Sounds   mesh: Heart Auscultation   icpc-2: K81